

શ્રી સ્નાત્ર પૂજા

શ્રીમદ્ રાજયંદ્ર મિશન
ધરમપુર

(ઢાળ પહેલી)

ચઉત્તિસે અતિશય જુઓ, વચનાતિશય જુત્ત;
સો પરમેસર દેખી ભવિ, સિંહાસણ સંપત્ત. ૧

(ઢાળ)

સિંહાસન બેઠા જગભાણ, દેખી ભવિકજન ગુણમણિ ખાણ;
જે દીઠે તુજ નિર્મળ નાણ, લહિયે પરમ મહોદય ઠાણ.
કુસુમાંજલિ મેલો આદિ જિણંદા, તોરાં ચરણ કમળ સેવે ચોસઠ ઈંદા.
ચોવીસ વૈરાગી, ચોવીસ સોભાગી, ચોવીસ જિણંદા. કુસુમાં. ૧

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષ પરમાત્માને અનંતાનંત જ્ઞાનશક્તયે જન્મ
જરા મૃત્યુ નિવારણાય શ્રીમદ્ જિનેન્દ્રાય કુસુમાંજલી યજ્ઞમહેસ્વાહા.

(એમ કહી પ્રભુના ચરણે પૂજા કરીએ.)

(ગાથા)

જો નિયગુણ પજ્જવ રમ્યો, તસુ અનુભવ એગંત;
સુહ પુગ્ગલ આરોપતાં, જો તસુ રંગ નિરત્ત. ૨

(ઢાળ)

જો નિજ આતમ ગુણ આણંદી, પુગ્ગલ સંગે જેહ અફંદી;
જે પરમેસર નિજ પદ લીન, પૂજો પ્રણમો ભવ્ય અદીન.

કુસુમાંજલિ મેલો શાંતિજિણંદા. તો. કુ. ૨

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષ પરમાત્માને અનંતાનંત જ્ઞાનશક્તયે જન્મ
જરામૃત્યુનિવારણાય શ્રીમદ્ જિનેન્દ્રાય કુસુમાંજલી યજામહે સ્વાહા.

(એમ કહી પ્રભુના જાનુએ પૂજા કરીએ.)

(ગાથા)

નિમ્મલ નાણ પયાસકર, નિમ્મલ ગુણ સંપન્ન;
નિમ્મલ ધમ્મો વએસકર, સો પરમપ્પા ધન્ન. ૩

(ઢાળ)

લોકાલોક પ્રકાશક નાણી, ભવિજન તારણ જેહની વાણી;
પરમાનંદ તણી નિશાણી, તસુ ભગતે મુજ મતિ ઠહરાણી.

કુસુમાંજલિ મેલો નેમિજિણંદા. તો. કુ. ૩

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષ પરમાત્માને અનંતાનંત જ્ઞાનશક્તયે જન્મ
જરામૃત્યુનિવારણાય શ્રીમદ્ જિનેન્દ્રાય કુસુમાંજલી યજ્ઞમહેસ્વાહા.

(એમ કહી પ્રભુના હાથે પૂજા કરીએ.)

(ગાથા)

જે સિજ્જા સિજ્જંતિ જે, સિજ્જંસંતિ અણંત;
જસુ આલંબન ઠવિય માણ, સો સેવો અરિહંત. ૪

(ઢાળ)

શિવસુખ કારણ જેહ ત્રિકાળે, સમપરિણામે જગત નિહાળે;
ઉત્તમ સાધન માર્ગ દેખાડે, ઈન્દ્રાદિક જસુ ચરણ પખાળે.

કુસુમાંજલિ મેલો પાસજિણંદા. તો. કુ. ૪

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષ પરમાત્માને અનંતાનંત જ્ઞાનશક્તયે જન્મ
જરા મૃત્યુ નિવારણાય શ્રીમદ્ જિનેન્દ્રાય કુસુમાંજલી યજામહે સ્વાહા.

(એમ કહી પ્રભુના બે ખભાએ પૂજા કરીએ.)

(ગાથા)

સમ્મદિઠી દેસજય, સાહુ સાહુણી સાર;
આચારિજ ઉવજઝાય મુણિ, જો નિમ્મલ આધાર. ૫

(ઢાળ)

ચઉવિહ સંઘે જે મન ધાર્યું, મોક્ષ તણું કારણ નિરધાર્યું;
વિવિહ કુસુમવર જાતિ ગહેવિ, તસુ ચરણે પ્રણમંત ઠવેવી.
કુસુમાંજલિ મેલો વીરજિણંદા. તો. કુ. ૫

ૐ હ્રીં શ્રીં પરમ પુરુષ પરમાત્માને અનંતાનંત જ્ઞાનશક્તયે જન્મ
જરા મૃત્યુ નિવારણાય શ્રીમદ્ જિનેન્દ્રાય કુસુમાંજલી યજામહે સ્વાહા.

(એમ કહી પ્રભુને મસ્તકે પૂજા કરીએ.)

(પછી અક્ષત લેવા)

(વસ્તુછંદ)

સયલ જિનવર સયલ જિનવર, નમિય મનરંગ,
કલ્લાણકવિહિ સંઘવિહ, કરિસ ધમ્મ સુપવિત્ત;
સુંદર સય ઈગસત્તરિ તિથ્યંકર, એકસમય વિહરંતિ મહિયલ.

અવન સમય ઈગ વીસ જિણ, જમ્મ સમય ઈગ વીસ;
ભત્તિય ભાવે પૂજીઆ, કરો સંઘ સુજગીસ.

(ઢાળ બીજી)

ભવ ત્રીજે સમકિત ગુણ રમ્યા, જિનભક્તિ પ્રમુખ ગુણ પરિણમ્યા;
તજી ઇન્દ્રિય સુખ આશંસના, કરી સ્થાનક વીશની સેવના. ૧

અતિ રાગ પ્રશસ્ત પ્રભાવતા, મન ભાવના એહવી ભાવતા;
સવિ જીવ કરું શાસનરસી, ઇસી ભાવદયા મન ઉલ્લસી. ૨

લહી પરિણામ એહવું ભલું, નિપજાવી જિનપદ નિર્મલું;
આયુબંધ વચ્ચે એક ભવ કરી, શ્રદ્ધાસંવેગ તે થિર ધરી. ૩

ત્યાંથી ચવિય લહે નરભવ ઉદાર, ભરતે તેમ ઔરવતે જ સાર;
મહાવિદેહે વિજયે વર પ્રધાન, મધ્ય ખંડે અવતરે જિન નિધાન. ૪

(ઢાળ ત્રીજી)

(સુપનાની)

પુણ્યે સુપનહ દેખે, મનમાંહે હર્ષ વિશેષે;
ગજવર ઉજ્જવલ સુંદર, નિર્મલ વૃષભ મનોહર. ૧

નિર્ભય કેશરીસિંહ, લક્ષ્મી અતિહી અબીહ;
અનુપમ ફૂલની માળ, નિર્મળ શશી સુકુમાળ. ૨

તેજે તરણી અતિ દીપે, ઈન્દ્રધ્વજા જગ ઝીંપે;
પૂરણ કળશ પંડૂર, પદ્મ સરોવર પૂર. ૩

અગ્યારમે રયણાયર, દેખે માતાજી ગુણસાયર;
બારમે ભુવનવિમાન, તેરમે અનુપમ રત્નનિધાન. ૪

અગ્નિશિખા નિરધૂમ, દેખે માતાજી અનુપમ;
હરખી રાયને ભાસે, રાજા અરથ પ્રકાશે. ૫
જગપતિ જિનવર સુખકર, હોશે પુત્ર મનોહર;
ઈન્દ્રાદિક જસુ નમશે, સકલ મનોરથ ફળશે. ૬

(વસ્તુછંદ)

પુણ્યઉદય પુણ્યઉદય, ઉપના જિનનાહ;
માતા તવ રચણી સમે, દેખી સુપન હરખંતી જાગીય.
સુપન કહી નિજ કંતને, સુપન અરથ સાંભળો સોભાગીય;
ત્રિભુવન તિલક મહાગુણી, હોશે પુત્ર નિધાન;
ઈન્દ્રાદિક જસુ પય નમી, કરશે સિદ્ધિ વિધાન. ૧

(ઢાળ ચોથી)

સોહમપતિ આસન કંપિયો, દેઈ અવધિ મન આણંદીઓ;
નિજઆતમ નિર્મલકરણ કાજ, ભવજળતારણ પ્રગટ્યો જહાજ. ૧

ભવઅટવી પારગ સથ્થવાહ, કેવળ નાણાઈય ગુણ અગાહ;
શિવ સાધન ગુણ અંકુરો જેહ, કારણ ઊલટ્યો આષાઢી મેહ. ૨

હરખે વિકસી તવ રોમરાય, વલયાદિકમાં નિજ તનુ ન માય;
સિંહાસનથી ઊઠ્યો સુરિંદ, પ્રણમંતો જિન આનંદકંદ. ૩

સગ અડ પય સામો આવી તથ્થ, કરી અંજલિય પ્રણમીય મથ્થ;
મુખે ભાખે એ ક્ષણ આજ સાર, તિય લોય પહુ દીઠો ઉદાર. ૪

રે રે નિસુણો સુરલોચદેવ, વિષયાનલ તાપિત તુમ સવેવ;
તસુ શાંતિકરણ જળધર સમાન, મિથ્યા વિષ ચૂરણ ગરુડવાન. ૫

તે દેવ સકળ તારણ સમથ્ય, પ્રગટ્યો તસ પ્રણમી હુવો સનાથ;
એમ જંપી શકસ્તવ કરેવિ, તવ દેવ દેવી હરખે સુણેવિ. ૬

ગાવે તવ રંભા ગીત ગાન, સુરલોક હુવો મંગલ નિધાન;
નરક્ષેત્રે આરજ વંશ ઠામ, જિનરાજ વધે સુર હર્ષ ધામ. ૭

પિતા-માતા ધરે ઉત્સવ અશેષ, જિનશાસન મંગલ અતિ વિશેષ;
સુરપતિ દેવાદિક હર્ષ સંગ, સંયમઅર્થી જનને ઉમંગ. ૮

શુભ વેળા લગને તીર્થનાથ, જનમ્યા ઈન્દ્રાદિક હર્ષ સાથ;
સુખ પામ્યા ત્રિભુવન સર્વ જીવ, વધાઈ વધાઈ થઈ અતીવ. ૯

(પછી ચૈત્યવંદન જયવીરરાય અરધા સુધી કહેવું. હાથ ધોઈ લૂછી
નાંખવા, ને એક નવકાર ગણીને કળશને ધૂપ દઈ હાથમાં લઈને લૂગડું
ઢાંકી નીચે પ્રમાણે કળશ કહેવો.)

(ઢાળ પાંચમી)

(શ્રી શાંતિનાથજીનો કળશ કહીશું.)

શ્રી તીરથપતિનું કળશ મજ્જન, ગાઈએ સુખકાર,
નરખિત્ત મંડણ દુહ વિહંડણ, ભવિક મન આધાર;
તિહાં રાવ રાણા હર્ષ ઉત્સવ, થયો જગ જયકાર,
દિશિકુમરી અવધિ વિશેષ જાણી, લહ્યો હર્ષ અપાર. ૧

નિય અમર અમરી સંગ કુમરી, ગાવતી ગુણછંદ,
જિનજનની પાસે આવી પોહોતી, ગહગહતી આણંદ;
હે માય! તેં જિનરાજ જાયો, શુચિ વધાયો રમ્મ,
અમ જમ્મ નિમ્મલ કરણ કારણ, કરીશ સૂઈકમ્મ. ૨

તિહાં ભૂમિશોધન દીપ, દર્પણ, વાય વીંજણ ધાર,
તિહાં કરીય કદલીગેહ જિનવર, જનની મજ્જનકાર;
વરરાખડી જિનપાણી બાંધી, દિયે એમ આશિષ,
જુગ કોડાકોડી ચિરંજીવો, ધર્મદાયક ઈશ. ૩

(અહીં દર્પણમાં દર્શન કરવાં તથા ચામર વીંજવું.)

(ટાળ છઠ્ઠી)

જિણ રચણીજ, દશદિશિ ઉજ્જવલતા ધરે,
શુભ લગનેજ, જ્યોતિષ ચક્ર તે સંચરે;

જિન જન્મ્યાજી, જેણે અવસર માતા ઘરે,
તેણે અવસરજી, ઈન્દ્રાસન પાણ થરહરે.

(ત્રૂટક)

થરહરે આસન ઈન્દ્ર ચિંતે, કોણ અવસર એ બન્યો,
જિન જન્મ ઉત્સવકાળ જાણી, અતિહી આનંદ ઊપન્યો;
નિજ સિદ્ધિ સંપત્તિ હેતુ જિનવર, જાણી ભક્તે ઉમ્મહ્યો,
વિકસિત વદન પ્રમોદ વધતે, દેવનાયક ગહગહ્યો. ૧

(અહીં ઘંટનાદ કરવો.)

(ઢાળ)

તવ સુરપતિજી, ઘંટાનાદ કરાવ એ,
સુરલોકેજી, ઘોષણા એહ દેવરાવ એ;
નરક્ષેત્રેજી, જિનવર જન્મ હુઓ અછે,
તસુ ભગતેજી, સુરપતિ મંદરગિરિ ગછે.

(ત્રૂટક)

ગચ્છેતિ મંદરશિખર ઉપર, ભુવનજીવન જિન તણો,
જિન જન્મઉત્સવ કરણ કારણ, આવજો સવિ સુરગણો;
તમ શુદ્ધ સમકિત થાશે નિર્મલ, દેવાધિદેવ નિહાળતાં,
આપણાં પાતિક સર્વ જાશે, નાથ ચરણ પખાળતાં. ૨

(ઢાળ)

એમ સાંભળીજી, સુરવર કોડી બહુ મલી,
જિન વંદનજી, મંદરગિરિ સામા ચલી;
સોહમપતિજી, જિન જનની ઘર આવિયા,
જિન માતાજી, વંદી સ્વામી વધાવિયા.

(અહીં અક્ષતથી વધાવવા.)

(ત્રૂટક)

વધાવિયા જિન હર્ષ બહુલે, ધન્ય હું કૃતપુણ્ય એ,
ત્રૈલોક્યનાયક દેવ દીઠો, મુજ સમો કોણ અન્ય એ;
હે જગત જનની! પુત્ર તુમયો, મેરુ મજ્જન વર કરી,
ઉત્સંગ તુમયે વલિય થાપીશ, આતમા પુણ્યે ભરી. ૩

(ઢાળ)

સુરનાયકજી, જિન નિજ કરકમલે ઠવ્યા,
પંચ રૂપેજી, અતિશે મહિમાએ સ્તવ્યા;
નાટક વિધિજી, તવ બત્રીશ આગળ વહે,
સુર કોડીજી, જિન દર્શનને ઉમ્મહે.

(ત્રૂટક)

સુર કોડાકોડી નાયતી વળી, નાથ શુચિગુણ ગાવતી,
અપ્સરા કોડી હાથ જોડી, હાવ ભાવ દેખાવતી;
જ્યો જ્યો તું જિનરાજ જગગુરુ, એમ દે આશિષ એ,
અમ્હ ત્રાણ શરણ આધાર જીવન, એક તું જગદીશ એ. ૪

(ઢાળ)

સુર ગિરિવરજી, પાંડુક વનમેં ચિહું દિશે,
ગિરિશિલા પરજી, સિંહાસન સાસય વસે;
તિહાં આણીજી, શકે જિન ખોળે ગ્રહ્યા,
ચૌસકેજી, તિહાં સુરપતિ આવી રહ્યા.

(ત્રૂટક)

આવિયા સુરપતિ સર્વ ભક્તે, કળશ શ્રેણી બનાવ એ,
સિદ્ધાર્થ પમુહા તીર્થ ઔષધિ, સર્વ વસ્તુ અણાવ એ;
અચ્યુઅપતિ તિહાં હુકમ કીનો, દેવ કોડાકોડીને,
જિન મજ્જનારથ નીર લાવો, સવે સુર કર જોડીને. ૫

(ઢાળ સાતમી)

આત્મસાધન રસી દેવ કોડી હસી,
ઉલ્લસીને ધસી ક્ષીરસાગર દિશી;
પઉમદહ આદિ દહ ગંગપમુહા નઈ,
તીર્થજળ અમલ લેવા ભણી તે ગઈ. ૧

જાતિ અડ કળશ કરી સહસ અઢોતરા,
છત્ર ચામર સિંહાસણ શુભતરા;
ઉપગરણ પુષ્ક ચંગેરી પમુહા સવે,
આગમે ભાષિયા તેમ આણી ઠવે. ૨

તીર્થજળ ભરિય કર કળશ કરી દેવતા,
ગાવતા ભાવતા ધર્મ ઉન્નતિરતા;
તિરિય નર અમરને હર્ષ ઉપજાવતા,
ધન્ય અમ શક્તિ શુચિ ભક્તિ એમ ભાવતા. ૩

સમકિતબીજ નિજ આત્મ આરોપતા,
કળશ પાણી વિષે ભક્તિજળ સીંચતા;
મેરુ સિંહરોવરે સર્વ આવ્યા વહી,
શક્ર ઉત્સંગ જિન દેખી મન ગહગહી. ૪

(વસ્તુછંદ)

હંહો દેવા હંહો દેવા આણાઈ કાલો,
અદિઠ પુવ્વો તિલોય તારણો તિલોય બંધુ;
મિચ્છત્ત મોહવિહ્વંસણો આણાઈ તિન્હા વિણાસણો,
દેવાહિદેવો દિઠ બોહિય કામેહિં. ૫

(ઢાળ)

એમ પભણંત વણ ભવણ જોઈસરા,
દેવ વેમાણિયા ભત્તિ ધમ્માયરા;
કેવિ કપ્પટ્ટિયા કેવિ મિત્તાણુગા,
કેવિ વર રમણી વયણેણ અઈ ઉચ્છુગા. ૬

(વસ્તુછંદ)

તથ્ય અચ્યુય તથ્ય અચ્યુય ઈંદ આદેસ;
કર જોડી સવિ દેવગણ, લેય કલસ આદેસ પામિય;
અદ્ભુત રૂપ સરૂપ જુએ, કવણ એહ ઉત્સંગે સામિય.

(ગાથા)

ઈન્દ્ર કહે જગતારણો, પારગ અમ પરમેસ;
નાયક દાયક ધમ્મનિહિ, કરિયે તસુ અભિષેક.

(એમ કહી કળશમાંથી અડધું જળ નામવું. નીચે પ્રમાણે કહેવું.)

(ઢાળ આઠમી)

પૂરણ કળશ શુચિ ઉદકની ધારા, જિનવર અંગે નામે,
આતમ નિર્મલ ભાવ કરંતા, વધતે શુભ પરિણામે;
અચ્યુતાદિક સુરપતિ મજ્જન લોકપાલ લોકાંત,
સામાનિક ઈન્દ્રાણી પમુહા, એમ અભિષેક કરંત. ૧

(ગાથા)

તવ ઈસાણ સુરિંદો, સક્કં પભાણેઈ, કરઈ સુપસાઓ;
તુમ અંકે મહન્નાહો, પણમિત્તં અમ્હ અપ્પેહ. ૨

તા સિકિંદો પભાણેઈ, સાહમી વચ્છલંમિ બહુ લાહો;
આણા એવં તેણં, ગિન્હિહવ્વો ઉક્કયથ્થાભો. ૩

(એમ કહી સર્વ સ્નાત્રિયા કળશ ઢોળે અને મુખથી નીચે પ્રમાણે પાઠ કહે.)

(ઢાળ)

સોહમ સુરપતિ વૃષભરૂપ કરી, ન્દવણ કરે પ્રભુ અંગ,
કરિય વિલેપણ પુષ્કમાલ ઠવિ, વર આભરણ અભંગ;
તવ સુરવર બહુ જય જયરવ કરી, નાચે ધરી આણંદ,
મોક્ષમાર્ગ સારથપતિ પામ્યો, ભાંજશું હવે ભવફંદ. ૪

કોડિ બત્રીશ સોવન ઉવારી, વાજંતે વરનાદે,
સુરપતિ સંઘ અમર શ્રી પ્રભુને, જનનીને સુપ્રસાદે;
આણી થાપી એમ પયંપે, અમ નિસ્તરિયા આજ,
પુત્ર તમારો ધણી અમારો, તારણ તરણ જહાજ. ૫

માત જતન કરી રાખજો એહને, તુમ સુત અમ આધાર,
સુરપતિ ભક્તિ સહિત નંદીશ્વર, કરે જિનભક્તિ ઉદાર;
નિય નિય કપ્પ ગયા સવિ નિર્જર્જર, કહેતાં પ્રભુ ગુણસાર,
દીક્ષા કેવળજ્ઞાન કલ્યાણક, ઈચ્છા ચિત્ત મઝાર. ૬

ખરતરગચ્છ જિન આણારંગી, રાજસાગર ઉવઝાય,
જ્ઞાન ધર્મ દીપચંદ્ર સુપાઠક, સુગુરુતણે સુપસાય;
દેવચંદ્ર જિનભક્તે ગાયો, જન્મ મહોત્સવ છંદ,
બોધબીજ અંકુરો ઊલસ્યો, સંઘ સકલ આનંદ. ૭

(કળશ)

એમ પૂજા ભક્તે કરો, આતમહિત કાજ;
તજિય વિભાવ નિજભાવમેં, રમતા શિવરાજ. એમ. ૧

કાળ અનંતે જે હુઆ, હોશે જેહ જિણંદ;
સંપય સીમંધર પ્રભુ, કેવળનાણ દિણંદ. એમ. ૨

જન્મમહોત્સવ એણી પરે, શ્રાવક રુચિવંત;
વિરયે જિન પ્રતિમા તણો, અનુમોદન ખંત. એમ. ૩

દેવચંદ્ર જિન પૂજના, કરતાં ભવપાર;
જિનપડિમા જિન સારખી, કહી સૂત્ર મઝાર. એમ. ૪

(પછી પ્રભુજીને શુદ્ધ જળથી પક્ષાળ કરી, ત્રણ અંગલૂછણાં કરી, કેસર-ચંદનથી પૂજા કરી, પુષ્પ ચડાવી, ધૂપ કરી, અક્ષત-ફળ-નૈવેદ્ય મૂકી, આરતી તથા મંગળદીવો ઉતારવો.)